

Mario Reyes (Port de Sagunt, 1971) ha estat guardonat amb el VIII premi Ramon Barnils de periodisme d'investigació, pel seu reportatge “La València de Hitler”, on explica les simpaties que el nazisme va despertar a la ciutat.

“València va abraçar el nazisme. I això no ho hauríem d'oblidar”

Sabíeu que dels Jardins de Vivers de València van penjar un dia banderoles amb la creu gammada? O que desenes de pescadors valencians reomplien els dipòsits dels submarins alemanys durant la Segona Guerra Mundial? O que del port de València eixien partides de taronges destinades al Regne Unit amb bombes col·locades per agents nazis? De tot això, en parla el periodista Mario Reyes al seu reportatge “La València de Hitler”, un treball que és fruit de quatre anys de recerca i moltes hores d'hemeroteca per a investigar un període “que els valencians hem oblidat amb massa facilitat”.

—Què explica “La València de Hitler”?

—Explica un passat recent de la societat valenciana que va ser silenciada pel franquisme i després oblidat. La societat valenciana, després de la guerra civil, va donar suport a l'Alemanya nazi: es van enviar voluntaris a la Divisió Azul, es va fer acapte de diners, actes de suport... Tot plegat creà un ambient pro-nazi molt evident.

—Com s'entén aquesta transformació, tenint en compte que València havia estat capital de la República només uns quants anys abans?

—Són anys molt complicats, en què hi

havia molta por: molta gent encara sofria represàlies i les presons eren plenes. La gent que n'era fora, o tenia por o era del bàndol guanyador. I dins d'aquest bàndol, la falange sempre va fer costat al nazisme.

—El reportatge explica, per exemple, com els pescadors subministraven els submarins alemanys. Sembla que la germanofilia comptava amb moltes complicitats.

—D'una banda, hi ha la qüestió logística: Espanya té una posició estratègica magnífica, tant per a proveir combustible com per a reconvertir els seus vaixells en neutrals. Hi ha un procés dissenyat per l'Alemanya nazi, en què participen empresaris valencians, que passa per comprar navilieres valencianes, posar els vaixells sota bandera de països neutrals i després traslladar mercaderies cap a llocs que interessaven als alemanys. Són operacions en què participen empresaris valencians i que el règim consent perquè implica l'entrada de moltes divises. I això serveix també per als petits pescadors; els alemanys pagaven molt bé, la gent passava molta fam i s'agafava a allò que hi havia.

—Quin paper hi va tenir la propaganda?

—Va ser fonamental. En el cas dels cinemes valencians es projectaven els noticiaris de l'UFA, la productora estatal alemanya, i molts films alemanys. La premsa també s'hi adherí: a *Las Provincias* o *Levante* es podien trobar articles de Goebbels o Hitler.

—Per què us interessa aquest període?

—Perquè, especialment els valencians, tenim mala memòria i a mi m'agrada recordar les coses importants. No m'agrada l'amnèsia, que la gent no se'n recorde. València va abraçar el nazisme i no ho hauríem d'oblidar. M'agrada també perquè València, en compte de guarir les seues ferides, va jugar a ser una cosa que no era i no li va eixir bé. I això li ha passat molt, a la societat valenciana.

PRATS I CAMPS

El periodista Mario Reyes, guanyador del VIII premi de periodisme d'investigació Ramon Barnils, que atorga cada any la revista EL TEMPS.

V. Tena